

nederlandsche genealogische vereeniging

december 1945

16 JAARGANG NO. 1

INHOUD

	Pag.
Bij het eerste nummer	1
Contact	3
Doel en Programma der Nederlandsche Genealogische Vereeniging	3
De uitvinder van het lichtgas	4
De Orde van den Nederlandschen Leeuw	9
De Familie Glebe	10
Het voormalige huis Boerlo en de hoeve Groot-Boerlo of Boelder te Blerick-Boekend	13
Mededeelingen van Bestuur en Redactie	15
Vragenrubriek	16

NEDERLANDSCHE GENEALOGISCHE VEREENIGING

Secretariaat: Sumatrastraat 230, Amsterdam-O
Redactie: Ir. F. A. Nelmans, Stadionweg 204, Amsterdam-Z.

Administratie en Penningmeester:
J. T. v. d. Ham, Riouwstraat 100, Gem. Groot 415, A'dam-O.

Voor stukken ter plaatsing, boeken ter recensie,
alsmede voor alle zaken de uitgave betreffende,
wende men zich tot de Redactie.

Voor advertentie's wende men zich tot de afd. Administratie.

DE PRIJS VAN DIT NUMMER BEDRAAGT F 0.50

VOOR LEDEN DER N. G. V. GRATIS

Bij het eerste nummer

Het eerste nummer van ons tijdschrift is uitgekomen.

De eerste woorden hierin neergeschreven mogen een getuigenis van diepe dankbaarheid voor de bevrijders van ons Vaderland afleggen!

Deze dank gaat uit naar hen, die ons met hun legers ontzetten uit het vijfjarig beleg van onderdrukking en ellende.

De dank gaat uit naar de koppige, hardnekkige verzetstrijders, die hun leven veil hadden voor Nederland.

De dank gaat in eerbiedige bewondering uit naar H. M. onze zoo geliefde Koningin, die even koppig en onvermoed daarginds gestreden heeft voor onze belangen en onze uiteindelijke bevrijding.

En tenslotte gaat deze dank uit naar H. H. K. K. H. H. Prinses Jullana en Prins Bernhard, die voor ons gewerkt en met ons medegeleefd hebben.

Dit daadwerkelijke medeleven van ons Koninklijk Huis zal even onvergetelijk blijven als de nagedachtenis van hen, die de overweldigende dagen van Mei 1945 niet met ons mochten beleven.

Voor U ligt een nieuw tijdschrift van een nieuwe vereniging! De Nederlandsche Genealogische Vereeniging, die in de bezettingstijd tot stand gekomen, eerst nu kan publiceeren.

Genealogie is voor velen geen onbekend onderwerp, maar tot nu toe werd het voornamelijk meer als particuliere liefhebberij of in meer speciale, besloten kring beoefend. Onze vereeniging wil zoo min mogelijk besloten zijn. Zij wil de beoefening van genealogie en heraldiek niet alleen in wijderen kring bekendheid geven, maar tevens de kans op vruchtbaar resultaat van zelfstudie voor tallozen, die tot nu toe op eigen gelegenheid experimenteerden, vergrooten. Wanneer deze, op zichzelf werkende

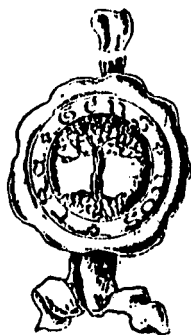
belangstellenden als leden van onze vereeniging tesamen komen, kunnen wij op deze wijze niet alleen het op dit gebied zoo waardevolle onderlinge contact bevorderen, maar tevens die wenschen bevredigen, die den enkeling ontzegd werden. Indien bijvoorbeeld ieder nieuw aangenomen lid ons de resultaten van zijn onderzoekingen de familienamen van zijn voorouders opgeeft, kunnen wij hem of haar in contact brengen met andere leden, bij wie de zelfde namen in hun kwartierstaat voorkomen, waardoor aldus nieuwe mogelijkheden voor het verzamelen van verdere gegevens geopen worden.

Ons maandelijks tijdschrift geeft genealogische gegevens in de meest uitgebreiden zin, stelt de leden in de gelegenheid van elkanders wetenswaardigheden gebruik te maken en met elkander van gedachte te wisselen. Het houdt hen op de hoogte van de wetenswaardigheden uit archieven en van nieuwe publicaties.

Wij houden ons aanbevolen voor wenken van een ieder, op elk gebied, dat tot het onderwerp van onze belangstelling gerekend kan worden.

Met een beroep op Uw aller medewerking vertrouwen wij dit eerste nummer van ons tijdschrift GENS NOSTRA aan U toe.

HET BESTUUR.

CONTACT

Eindelijk werd het ons toegestaan, na zooveel maanden van wachten, om met U in contact te treden door middel van ons lang verbeide maandblad "Gens Nostra".

Konden wij tot nu toe onze leden slechts verzoeken wat geduld te oefenen, daar het beschikbare papier voor publicaties van meer direct belang bestemd werd, thans is het ook ons vergund, het normale vereenigingswerk aan te vangen. Wij verwachten, dat alle leden ons hierbij zullen steunen, speciaal door toezendingen van bijdragen van allerlei aard, al dan niet direct voor publicatie bestemd, waarmede U ons op de hoogte houdt van dat gebied van Uw studie, welke de genealogie en de heraldiek betreffen. De redactie van „Gens Nostra” zal steeds gaarne hierover met zijn lezers van gedachte wisselen en hun met adviezen terzijde staan.

Wij hebben reeds in enkele gestencilde en later gedrukte mededeelingbladen ons programma en ons doel uit een gezet. maar voor hen, die door bijzondere omstandigheden nog nooit een Mededeelingenblad ontvangen hadden, en natuurlijk ook voor de nieuwe leden van onze jonge Vereeniging, zullen wij, hetzij dan in het kort, nog eens ons program, ons doel en alles wat hiermede verband houdt, hieronder laten volgen. Als U dit gelezen heeft, weten wij zeker dat U een trouw lid zult worden; als U dit nog niet was.. dat U dus steeds zal medewerken om onze vereeniging te maken tot DE VEREENIGING op gebied van GENEALOGIE en HERALDIEK.

Wij gaan nu met ons blad de TOEKOMST in, een geheel NIEUWE TOEKOMST, maar wij weten: een gezonde toekomst. De redactie, het bestuur en onze vaste medewerkers, zullen alle krachten inspannen, om dit tijdschrift, welk ONS tijdschrift immer is, geheel dienstbaar te maken aan de wetenschap der GENEALOGIE en HERALDIEK. Wij vertrouwen op Uw medewerking en stegen dan nu... van wal!

M. D. KILSDONK Jr.
Secretaris.

DOEL EN PROGRAMMA DER NEDERLANDSCHE GENEALOGISCHE VEREENIGING

Voor onze nieuwe lezers laten wij hier nog in het kort een uiteenzetting van het doel en het programma onzer vereeniging volgen.

De Vereeniging heeft ten doel de bevordering, de beoefening en de verspreiding van de kennis van de genealogie en aanver-

wante disciplines, onder meer en bepaaldelijk door verleening van hulp en bemiddeling aan leden bij afstammingsonderzoekingen. (Art. 2 der Statuten.)

Ieder lid, dat geneigd is daartoe mee te werken, zal door den Archivaris-bibliothecaris van het Hoofdbestuur worden ingeschreven in een Repertorium, waarin opgenomen worden alle navorschbare achternamen, die in den kwartierstaat van elk hiervoren bedoeld lid voorkomen, zulks onder meer ter bevordering van onderling contact tusschen die leden, wier voorouders dezelfde geslachtsnamen zullen blijken te dragen. De grondslag tot zulk contact zal hebben uit te gaan van den Archivaris-bibliothecaris, die gehouden is elk nieuw ingeschreven lid casu quo van dat samenvallen op de hoogte te stellen. (uit de 2e alinea van Art. 1 van het Huishoudelijk Reglement).

Volgens Art. 6 van het Huishoudelijk Reglement zal de Vereeniging zich ermede belasten, naast het maandelijks te verschijnen orgaan, waarvan de verspreiding aan de leden gratis geschiedt, de publicatie van verschillende drukwerken te verzorgen, die voor hen tegen gereduceerden prijs verkrijgbaar worden gesteld.

DE UITVINDER VAN HET LICHTGAS

Jan Pieter Minckelers

Tot de gemakken van het dagelijksche leven, die in ons huishouden tot iets vanzelfsprekends zijn geworden, en zonder welke wij ons dit niet meer kunnen voorstellen, behoort zeer zeker het gas. De rantsoeneering hiervan doet zich nu wel het sterkst voelen en stelt ons voor de grootste problemen.

Het is slechts weinigen van ons bekend, dat deze zoo bij uitstek voor de huishouding nuttige bron van energie zijn ontstaan mede te danken heeft aan de experimenten, door onzen landgenoot Jan Pieter Minckelers ruim anderhalve eeuw geleden uitgevoerd.

Jan Pieter Minckelers, zoon van Laurentius en Anna Margaretha Denys, werd gedoopt in de parochie

IV	1 Antonius MINCKELERS Koopman * Maastricht 18-2-1646 † Luik X Luik 21-7-1667	2 Cathrina BILKIN † Luik	3 Petrus PESSERS Mil. genesbeer	4 Johanna Theodora RUTGERS	5	6	7 Johannes HOVEN	*8 Anna CERFONTAINE	IV
III	1 François MINCKELERS Apotheker * Luik 6-10-1677 † Maastricht X ¹²Maastricht 21-4-1709	2 Joanna Theodora PESSERS * Maastricht 23-6-1685 □ Maastricht 29-7-1748	3 Petrus DENYS	4 Catharina HOVEN * Mheer 22-11-1680	III				
II	1 Laurent Michel MINCKELERS Apotheker * Maastricht omstreeks 1722 † Maastricht 27-12-1800 X Maastricht 18-4-1746		2 Anna Margareta DENIES * Mheer 3-7-1716 † Maastricht 24-1-1794		II				
I	1 Prof. Johannes Petrus MINCKELERS Uitvinder van het lichtgas. Hoogleraar aan de Universiteit van Louven Lid der Kon. Academie van België Ongehuwd * Maastricht 2-12-1746 † Maastricht 4-7-1824								I

van St. Nicolaas te Maastricht op 2 December 1748. Peter en Meter waren **Andreas Denys** en **Anna Maria Steyns**. Over zijn jongensjaren is weinig of niets bekend, hij had vier zusters en was zelf het op een na jongste kind uit het gezin. Hij ging in zijn geboorteplaats op school bij de Paters Jezuïten en bereidde zich na voltooiing van zijn Latijnsche studies voor op een loopbaan als geestelijke. Dit voornemen bracht hij echter niet ten uitvoer, daar hij na de mindere wijdingen te hebben ontvangen, van plannen veranderde en aan de Universiteit van Leuven natuurwetenschappen ging studeeren. Op 24-jarigen leeftijd werd hij benoemd tot professor in de natuurkunde en philosophie aldaar. De uitvinding van de luchtballon door de gebroeders **Joseph** en **Etienne Montgolfier** in 1782, met verwarmde lucht, gaven den stoot tot talrijke pogingen om een goedkoop „luchtsoort“ te bereiden.

In October 1784 slaagde **Minckelers** er reeds in, zijn onderzoekingen bekroond te zien. De resultaten van deze onderzoekingen werden samengevat in de brochure: „Mémoire sur l'air inflammable tiré de différentes substances“, waarin hij zijn ontdekking beschrijft welke wij hieronder vertaald weergeven: „Den 1en October 1784 kreeg — ik door mijn gestampte steenkool in een geweerloop droog te destilleeren, in korten tijd een groote hoeveelheid brandbare lucht; vier ons steenkool gaven een kubieke voet¹⁾ van deze lucht, die, na weging, vier maal lichter bleek te zijn dan de lucht van onze dampkring.“

Nadere bijzonderheden over zijn leven en werk kan men vinden in het geschrift van **P. Bolsius**: „Korte levensschets van **J. P. Minckelers**, uitvinder van het lichtgas“.

Uit dankbaarheid voor de vele bewezen diensten werd **Minckelers** in 1806 tot lid van de gemeenteraad van Maastricht benoemd, welke waardigheid hij gedurende tien jaren bekleedde. Nadat de Koninklijke Academie van Brussel was ingesteld, werd **Minckelers** op 3 Juli 1816 met het lidmaatschap daarvan vereerd, terwijl de Geneeskundige Raad van Limburg hem reeds vroeger tot voorzitter had gekozen. Door een beroerte was het **Minckelers** echter onmogelijk geworden, zijn studies voort te zetten tot het einde van zijn leven. Hij overleed ongehuwd op 75-jarigen leeftijd te Maastricht den 4en Juli 1824. In zijn overlijdensacte staat vermeld, dat hij gepensionneerd benificient was en professor. De stad Maastricht eerde zijn grooten burger door een standbeeld op de Groote Markt te plaatsen en doopte tevens de Heerenstraat om tot **Minckelersstraat**.

Het geslacht **Minckelers** komt reeds in de 15e eeuw in Maastricht voor, n.l. den 15en December 1499 werd tot burger

¹⁾ Hier wordt bedoeld een oude Fransche maat, 1 voet (Parijs) is 0,3248 meter, 1 kubieke voet (Parijs) is 0,0344 m³ of 34,4 liter.

aangenomen: Mathijs Mynckeler; vanwaar Mathijs kwam, kon ik helaas niet achterhalen, wellicht kan iemand mij hierin mettertijd helpen. Het is mogelijk, dat de familie uit het Belgische gehucht Mynckelaer afstamt. Mathijs overleed voor 1539. In het begin der 16e eeuw worden de Minckelers te Maastricht vermeld in de schepenregisters der overdrachten als grondbezitters en eigenaars van huizen, waarbij bleek, dat zij verwant waren aan vooraanstaande geslachten uit Maastricht. D reeds eerder vermelde Mathijs Minckelers huwde Maria van Scharn; uit hun huwelijk werd als 2e kind hun zoon Joannes geboren, welke huwde met Maria Sijps uit het „Den Vögel” in de Spilstraat te Maastricht. Hun oudste zoon, Leonard genaamd, huwde als weduwnaar van Ida Peerboom (dochter van Jan en Elisabeth Nijsmans) in de St. Jacobskerk te Maastricht op 4 Januari 1611 Maria van Namen. Uit zijn 1e en uit zijn 2e huwelijk werden elk zes kinderen geboren. Uit de 2e echt werd als oudste zoon op 16 December 1613 in de St. Jacobskerk Antonius gedoopt.

De oude Minckelers waren leden van het bekende Maastrichtsche gilde der „Scoensche Vaderen”,¹⁾ dat reeds in 1391 vermeld werd in een raadsbesluit.

Antoon was koopman en woonde te Wijk in het huis „den Gulden Wagen” in de Corverstraat, de eene zijde grenzend aan het hoekhuis „den Gulden Appel” en ter andere zijde aan „den Engel”; hij trouwde met Maria Claessen in de St. Maartenskerk te Maastricht op 22 September 1635. Zij werden ouders van acht kinderen, van wie Anthonius, het zevende, gedoopt werd in de St. Maartenskerk op 18 Februari 1646. Deze huwde in 21 Juli 1667 te Luik met Catharina Bilkin en stierf aldaar. Uit dit huwelijk werden zes kinderen geboren, waarvan François, hun oudste zoon, weer naar Maastricht terugkeerde. Hij was 6 October 1677 te Luik in de St. Adelbertkerk gedoopt en oefende het beroep van apotheker uit. Hij huwde tweemaal, 1e met Maria Margaretha Touns op 9 Augustus 1703 in de St. Nicolaaskerk te Maastricht, in welke kerk zijzelve als dochter van Gasper en Sophia van Heis gedoopt was. Zij werd begraven 10 Februari 1709. Het 2e huwelijk van François vond op 21 April 1709 in de zelfde kerk plaats. Zijn echtgenoot, Joanna Theodora Pessers

1) het Gilde der „Scoensche Vaderen” staat reeds vermeld in een Maastrichts raadsbesluit van 13 Februari 1391, en had ten doel den uitvoer, voornamelijk van laken, naar Schoonen in Zweden. In 1525 droeg dit gilde zijn rechten over aan de Stad, tevens ook de goederen en Interest, onder voorwaarde dat:

1e, de oudste zonen der deelhebbende leden het lidmaatschap zouden erven en de eventuele weduwen hun leven lang de voordeelen welke aan het lidmaatschap verbonden waren, zouden genieten.

2e, de rechthebbenden verplicht waren de Mis op H. Aloisdag (de Patroon van het gilde) bij tewonen, of, bij wettige verhindering, zich te laten vertegenwoordigen.

3e, de stad jaarlijks de overgebleven deelhebbers elk een „St. Annakoek” zou doen toekomen.

was eveneens daar gedoopt op 23 Juni 1685 en werd ook aldaar 29 Juli 1748 begraven. Zij was de dochter van den militairen geneesheer Petrus Pessers en van Joanna Theodora Rutgers.

Als 6e kind van de zeven werd uit dit tweede huwelijk te Maastricht aldaar omstreeks 1722 Laurent Michel Minckelers geboren; hij overleed 17 December 1800. Op 18 April 1746 huwde hij Anna Margaretha Denys (ook wel Denies geschreven), overleden te Maastricht 24 Januari 1794, uit welk huwelijk vijf kinderen geboren werden, n.l.:

1. Joanna Catharina, gedoopt 5 Juli 1747 en begraven 6 Januari 1748.

2. Johannes Petrus (de uitvinder), gedoopt 2 December 1748.

3. Joanna Theodora, gedoopt 1 November 1750, ongehuwd overleden 3 Juli 1819.

4. Maria Catharina, gedoopt 22 October 1752 en overleden 23 December 1838. Zij was kloosterzuster in „den Bayard”.

5. Anna Maria, gedoopt 30 Januari 1759 en overleden 20 Januari 1815.

Allen werden zij te Maastricht geboren in het stamhuis „de Dry Rosen”, hetwelk in 1788 is afgebroken; zij werden in de St. Nicolaaskerk aldaar gedoopt. Ook zijn allen te Maastricht overleden.

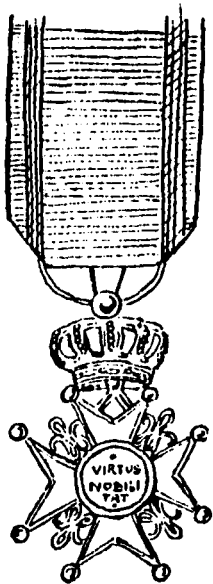
Volgens andere aantekeningen²⁾ zou het geslacht Minckelers in mannelijke lijn zijn uitgestorven in 1848, en wel toen op 1 Juli te Maastricht de Zeereerwaarden Heer oud-Deken Joannes Franciscus Minckelers overleed.

M. D. KILSDONK Jr.

²⁾ Jacq. Geelen: Genealogie van de Familie Minckelers, Maastricht 1904.

DE ORDE VAN DEN NEDERLANDSCHEN LEEUW

Op 29 September 1945 was het 130 jaar geleden, dat bij K.B. de wet op de Orde van den Nederlandschen Leeuw, openbaar gemaakt in het staatsblad No. 47, later gewijzigd bij de wetten van 15 April 1886 (St. Bl. No. 64) en 10 Febr. 1910 (St. Bl. No. 56), te Brussel afgekondigd werd. Koning Willem I had aanvankelijk het plan, één ridderorde te stichten, als belooning voor militaire en voor burgerlijke (civiele) dienstden aan de Kroon of het Vaderland bewezen. Uit dit plan is als eerste de Militaire Willemsorde voortgekomen. Vijf maanden na de afkondiging ervan werd als tweede de Orde van den Nederlandschen Leeuw ingesteld.

De Orde van den N. L. is in drie klassen ingedeeld: Grootkruis, Commandeur en Ridder, terwijl daarnaast nog het instituut van Broeder ingesteld werd, aan welke onderscheiding levenslang een jaargeld van f 200.— verbonden is.

De versierselen van het eerteeken bestaan uit een door een koninklijke kroon gedekt, wit geëmailleerd malthezer kruis, voorzien van gouden W's tusschen de armen. In het midden bevindt zich aan de eene zijde een blauw geëmailleerde ronde schijf, waarop met gouden letters de fraaie spreuk VIRTUS NOBILITAT (Deugd adelt), en aan de andere zijde de liebaard, zooals deze op het rijkswapen voorkomt, staan. De kleur van het lint is Nassaublauw met twee smalle oranje strepen.

De orde staat in zeer hoog aanzien. Als eerste werd de orde verleend aan de „illegalen van 1813”, in de personen van Graaf van Hogendorp en Graaf van der Duyn van Maasdam voor hun aandeel in het herstel der Nederlandsche onafhankelijkheid. Graaf van Limburg Stierum, de laatste van het driemanschap was reeds in het bezit van het grootkruis der Militaire Willemsorde.

N. M.

DE FAMILIE GIEBE

JAC. HEEREN

De naam Giebe vonden wij ook gespeld als Geybe (n) — Gyben, en Gieben, doch zal in Gelderland en in Grave wel zijn uitgesproken als Giebe en later aldus geregeld geschreven. Mogelijk moet de herkomst van deze familie gezocht worden in Raventeljn, waar Jan Herman Geijben in 1548¹⁾ schepen was.

De oudste vertegenwoordiger dezer familie, waarvan een stamreeks is op te maken, vinden we in Jan Gyben, die in de eerste helft van de 17e eeuw te Nederasselt geleefd heeft.

In een acte van Notaris D. Paringet te Grave²⁾ d.d. 6 Dec. 1702, vinden wij twee kinderen van hem genoemd, n.l.:

1. Thonissen Jansen Gijben en
2. Herman Jan Gijben.

Uit genoemde acte blijkt, dat Thonissen vóór genoemd jaar reeds was overleden en dat zij de weduwe was van Peter Wouters. Haar man treffen we het eerst aan in een koopacte uit Grave van 30 September 1689, waarbij „de erfgenaam van Leendert Lourens en Grietje Gerrits, echtelieden, voor de eene helfte, en Peter Wouters, getrouwd geweest zijnde met de voornoemde Grietje Gerrits, voor de andere helft, naer voorgaande proclamatie ende in openbare parcke aen de meestbiedende op een hooge ende met uytganck der brandende keerse van coper seecker huys, hoff ende stallinghe, staande achter de Maerstall, met d'eene zijde neffens huijs ende erve van de weduwe van de procureur Meyer, d'ander zijde neffens het Magazijn deser stadt, voor ende achter uytchietende aen de gemeyne straet, ende „de Corps de Gardes”, benevens: „de helfte van seeckeren moeshoff, gelegen op den Ham genoemd de Luysbosch, met d'eene zijde neffens erve van de erfgenen van juffr. Cricq, d'ander zijde d'erve van Jan Wouters Verheyen, voorschietende op den Ham ende achterschietende op den Siltert”.

De kooper van het huis wordt Peter Woutersen en van den moeshof: Huybert Buddingh.

Deze verkoop had plaats „ter huysse van den Rechterbode te overstaen van den gesubstitueerden Scholtes, Schepen van Grave, 30 September 1689”.

Over dit zelfde huis wordt gesproken in de „staet ende inventaris van alle goederen, bevonden in den sterfhuysse van Tonnissen Jansen zaliger, in haer leeven getrouwt geweest met Peeter Wouters, woonende binnen deze stadt Grave”, —

¹⁾ C. R. Hermans: „Charters en Beschelden betreffende het Land van Raventeljn” 2e deel, blz. 36.

²⁾ Deze en al de verder gebruikte stukken zijn in mijn bezit.

Dit huis bleek belast met een schuld van f 50.— aan Jan Jansen Clompenmaker of zijn erfgenamen.

Aan geldswaarden werden genoemd een hypotheek van 300 gulden op het huis van Jan de Bruyn; een obligatie aen Hendrick Rutten in de Reek, groot 150 gulden en „een slegte afrekeninge met Jan Wouters woonende tot Nieuwkuyk, soodat Peter Wouters nog van hem pretendeert 150.0.0.

In de stal bevonden zich vier „Koeysteesten” en verder werd er het noodige tin, koper-, ijzer-, hout- en aardewerk, alsmede beddegoed en lijnwaad aangetroffen.

De inventaris is niet gedateerd, doch in de reeds genoemde notariële akte van 6 December 1702, wordt een accoord gesloten tusschen de desbetreffende erfgenamen:

Jan Peter Wouters, de man van de overledene ten eenre, en Herman Gyben, de broer van de vrouw.

Na verdeling van de „mobilia in- en uyt schulden” kwamen de geldswaardige papieren aan eerstgenoemde en het huis aan Gyben. De eerste mocht er echter tot Paaschen eerstkomende in blijven wonen, doch dan zou Gyben op zich nemen de schuld van den erfgenaam van Jan Winters voor Peter trachten binnen te krijgen. Toen dit na twee jaren nog niet gelukt was, werd er op 10 October 1704 nader over een gekomen. dat de schuldbekentenis aan Wouters zou worden ter hand gesteld, die er naar verkiezing mee kon handelen.

Herman Gyben, die we hierboven vermeld vonden in 1702, treffen we voor het eerst aan in een koopactę van 16 Januari 1681. Daarin wordt door de erfgenamen van Jan Dericx aan Herman Gieben en Metje Aerts „echte-luyden” verkocht een stuk land „DEN AERSLACH” geheel, groot ongeveer twee mergen, twee hondt, gelegen in den kerspel van Nederasselt.

Uit een „vriende-accoort en maagtscheydinge” gesloten op 14 Februari 1718, leeren wij zijn familie nader kennen. We zien daaruit, dat bovengenoemde Metjen Aerts reeds is overleden en dat hij nadien is gehuwd met Maria Neelis. Uit het eerste huwelijk zijn drie kinderen gewonnen, namelijk: Jenneke, Jan en Arnoldus, doch bij het sluiten van het accoord, is alleen de laatstgenoemde nog in leven en is hij voogd over de nagelaten kinderen van zijn zuster. Deze was gehuwd met Jan Jacob, welke laatste in 1759 te Amsterdam woonde.

Over kinderen uit het tweede huwelijk wordt wel gerept, doch deze worden niet met namen genoemd.

Het waren:

1. Andries Gieben, die volgt, en
2. Mechel Gieben, die genoemd wordt in het

testament van 19 December 1748 van haar broer Andries, toen blijkbaar ongehuwd was en bij hen inwoonde.

Andries Gieben was geboren te Overasselt, doch woonde later te Grave, hij huwde aldaar 25 November 1731 met Maria van der Poel, weduwe van wijlen Peter van Tongeren, deze was geboren te Grave en woonde toen onder Escharen. Uit dit huwelijk werden geen kinderen geboren.

Voor notaris Frederik Hubert Engelen te Grave testeerden zij op 19 December 1748. Daarin vermaakt hij zijn huis benevens 50 gulden aan zijn zuster Mechel, mocht deze vóór hem komen te sterven, dan komt dit legaat aan de twee zonen van zijn halve zuster met name: Jacob en Johannes van Ham.

De testatrice legateert aan haar broer Casper van de Poel (of zijn kinderen, bij voor-overlijden) een som van 600 gulden, en haar zuster Susanne van de Poel (of haar kinderen) insgelijk 600 gulden. Verder verklaren de testateuren malkander tot universeel erfgenaam.

Ingevolge art. 16 van de ordonnantie op de collatrale successie, werd een tiental jaren later bekend gemaakt, dat op 10 December 1756 binnen de stad Grave was overleden Maria van de Poel, in leven huilsvrouw van Andries Gieben, met een opgave van de nagelaten goederen en kapitalen.

Deze was op de eerste plaats het reeds meer genoemde huis te Grave, dat hier gezegd wordt te zijn gelegen op de hoek van de Haas- en St. Jorisstraat, verder een kamp land, genaamd de „Hongercamp” onder Escharen, groot anderhalve morgen; de helft van een stukje bouwland genaamd „t Eyercampke” te Escharen, groot ongeveer $\frac{3}{4}$ morgen en een hypotheek van 300 gulden op een bouwhof te Beers, genaamd de „Plukwolff”.

Op 19 April 1759 stond Andries Gieben opnieuw voor notaris van Engelen, vergezeld van zijn aanstaande bruid: Maria Elisabeth van Boekel. Zij stelden den notaris twee eensluitende instrumenten ter hand, waarin hun huwelijksche voorwaarden geschreven waren en die ze wenschten notarieel te zien vastgelegd.

Beide stukken waren met een groenen zijden draad doorregen en „op ses distincte plaatsen met haere cachetten en dat van meyn notaris in root lacq gecachetteert”.

JAC. HEEREN.

(Slot volgt.)

het voormalige huis BOERLO en de hoeve GROOT-BOERLO of BOELDER te BLERICK-BOEKEND

Het was op een mooien lentedag der maand Maart, dat wij ons op weg begaven naar den Boekend te Blerick. Het doel van ons uitstapje was een bezoek te brengen aan de aldaar gelegen oude hoeve Groot-Boerlo, in den volksmond meer bekend als De Boelder.

Wij volgden den Horsterweg, staken tegenover het St. Annakapelke de spoorlijn over, sloegen den tweeden binnenweg aan onze linkerhand in, langs een dennenboschje en het aldaar gelegen voetbalveld en waren binnen eenige minuten op de plaats onzer bestemming.

Tegenover deze hoeve lag het voormalig huis Boerlo, ook wel genaamd de hof Boerle of Buyrle. Het was een ruim, fraai en sterk gebouw, door grachten omgeven. Het had ook een huiskapel, waarin eertijds het H. Misoffer werd opgedragen. Het bevond zich in 1938 in bouwvalligen staat en werd toen aangekocht door notaris Romualdus Clercx van Blerick, die het liet afbreken en er het tegenwoordig aldaar nog gelegen landhuisje bouwde.

Het huis Boerlo heeft volgens de meening van wijlen den heer Eduard Rosenkrantz, oud-Venlonaar, zijn naam ontleend aan het Geldersch adellijk geslacht van Boerlo, dat reeds in 't begin der 14de eeuw te Blerick voorkomt.

Dominus Thomas de Boerlo was volgens een cijnsregister, dat in 1327 werd aangelegd, verplicht aan de abdij Camp bij Gelder, die in genoemd jaar van den edelheer Rutger van Merheim goederen te Blerick had ten geschenke gekregen, jaarlijks te leveren aan jaarcijns 4 schellingen, en 2 brooden of 1 denaar, 2 hoenders of 1 denaar, 1 summeren biër of 4 denaren en 4 summeren haver of 8 denaren.

Van het huis of den hof Boerle (tot Buyrle) vinden wij eveneens melding gemaakt in het register op de leenaktenboeken van het vorstendom Gelre en graafschap Zutphen (Overkwartier), blz. 138, in 1904 door de vereeniging Gelre uitgegeven.

Zoo komen wij te weten, dat in 1430 Freetze (Godefrida of Frederika) van Brede (Maasbree), huisvrouw van Gerlach van Vossem, de beleening ontving met „dat huys tot Boerle, met al sijn hovereidinge, seylant (zaalland), bosch, broeck, beemde”, zooals dat met al zijn toebehoor in den lande van Kessel gelegen was. Zij tochtte¹⁾ daaraan haar voornoemden man. In 1447 ontving Johan van Brede de beleening ermee; zijn bovengenoemde tante, die toen weduwe was, behield echter den tocht¹⁾ eraan. Een kleindochter van deze, Helwig van Breda, was gehuwd met Goert van Kessel, wiens zoon Johan in 1553 de beleening ontving. Een zoon van laatstgenoemde, Loef van Kessel, verkocht in 1577 het goed aan Adolf Schenk van Nydeggen. Verdere eigenaars van hulze Boerlo waren: diens zoon Joannes Adolf (overl. in 1629) en kleinzoon Arnold (overl. in 1652). Daarna woonde er van 1652—1664 Joannes Wilhelmus van Haeren uit Grubbenvorst, die met Joanna Cornelia, dochter van genoemden Arnold Schenck en Gertrudis Vosch was gehuwd.

In 't begin der 18e eeuw was hulze Boerlo in bezit van Tilmannus Antonius van Aerssen, advocaat te Venlo, (overl. in 1715) en later van diens weduwe Clara Francisca Claessens, (begr. te Venlo 27 Nov. 1728), die in het oudste begrafenisregister van Venlo, Vrouwe van Blerick wordt genoemd.

Over deze Vrouwe vonden wij in het protocollenregister van Blerick (1715-1728) het volgende vermeld, met betrekking op Hulze Boerlo. Den 27 Juni 1718 verscheen nl. voor Gerard Ingen Rijtt, scholtis, Peter Janssen en Aert Michels, schepenen der heerlijkheid Blerick, Peter Beeck, bode van het hooggerechtshof te Venlo, die aan den heer Peter Fran-

¹⁾ vruchtgebruik genieten of lijfrente ontvangen.

cis van Aerssen, namens bovengenoemde weduwe, o.a. overdroeg: de helft van ongeveer acht morgen land aaneen gelegen zuidwaarts aan de oude leenroerige erven van het Huis Boerlo, en voor de rest rondom de gemeente aan den kant van den weg naar Sevenum; de helft van den Hoppencamp ongeveer 1½ morgen, liggende aan het begin van het Laarbroeck, aan den linkerkant, „in 't opgaan naar het huis Boerlo”. Eveneens de helft van een cijnsboekje, voorts al het vermeende recht, pretentie of actie, welke de voogden der kinderen van wijlen Jonker Guilielmus Adolphus van Haeren en Joannes Baptista Ruys (ch) meenden te hebben, in het geheel of ten deele in of op „'t Huys van den ganschen Boerlo”. Alsmede de helft van zekere perceelen bestaande „in het huijs den kleijnen Boerlo genaemt, schuijre, backhuijs en daerbij liggende landerijen, grootd ongeveer derthien morgen”.

Na den dood der weduwe van Aerssen kwam Boerlo aan Franciscus Gerardus Ruys, raadsheer aan het Hooggerechtshof te Venlo, die met hare dochter Catharina Josepha van Aerssen was gehuwd. Deze echtgenooten lieten Boerlo na aan hun dochters Catharina Theresia (overl. in 1787 en Clara Francisca Ferdinanda Ruys (overl. in 1797).

Den 16 Maart 1782 liet de Magistraat van Venlo omtromelen, dat hij door de dames Ruys onderricht was, dat op 15 Maart ll. aan haar kasteel (!) genaamd „de Bolder”, gelegen onder Blerick een brandbrief is gevonden. De schrijver ervan dreigde de hoeven van genoemde juffrouwen in brand te zullen steken, wanneer niet op zekere plaats onder de jurisdictie van Venlo twaalf kronen werden neergelegd. De Magistraat loofde een premie van 100 gulden uit voor het ontdekken van den dader.

JAN VERZIJL.

GERAADPLEEGDE BRONNEN:

Eduard Rosenkrantz, Bijdrage tot de geschiedenis der Graven van Kessel in Maasgouw (1899), blz. 16.

Protocollenregister van Blerick 1715-1728.

H. O p d e L a a c k, Brandbrieven in Nieuwe Venlosche Courant dd. 15 Dec. 1924.

mededeelingen van bestuur en redactie

Op verzoek van vele leden zijn wij besloten om de artikelen welke geplaatst waren in de reeds verschenen mededeelingen-bladen, over te nemen in ons Maandblad „GENS NOSTRA”. Hierdoor zijn de leden die niet al onze mededeelingenbladen ontvingen, toch niet ten achter bij onze leden welke reeds van het begin af lid waren. Wij hopen dat U hiermede accoord kunt gaan.

REDACTIE.

VRAGENRUBRIEK

Deze rubriek staat ten dienste van een ieder, die met zijn onderzoek is vastgelopen, dan wel van diegenen, die met andere personen verbinding zoeken op genealogisch en heraldiek gebied.

De vragen zijn uitsluitend in te zenden aan het secretariaat der N. G. V., Sumatrastraat 230, Amsterdam-O.

- 1 - 1 Wie bezit er bijzonderheden of historische gegevens omtrent de graafschappen „BENTHEIM” en „LINGEN”, zooals boeken e.d. Wie is er op de hoogte met de gesteldheid van de „Bentheimsche Archieven”, vooral die uit de omstreken van Schüttorf (OHNE). Lectuur gaarne eventueel ter inzage gevraagd door: **J. Veldman, Scheldestraat 62-II, Amsterdam-Z.**

Antw. Red.: Op de U.B. van Amsterdam bevindt zich wel een werk over alle graafschappen, vraagt U daar eens om inlichtingen.

- 2 - 1 Alle gegevens gevraagd over familie van Eck en van Ek, Collée, Elberg, Lobag (Lobach) en (van) Vogelpoel.

A. P. Vogelpoel, Postbus 4048, Amsterdam.

- 3 - 1 Wie kan mij inlichtingen verschaffen omtrent de volgende families: v. d. Toorn (R'dam, Loosduinen en Voorshoten), v. Rijn (Wageningen-Bennekom), de Slegte (Rotterdam) en de Wit (Loosduinen)? Is er een wapen van de familie Stuy of van een der voorgenoemde geslachten bekend?

J. C. v. d. Toorn, Cliostraat 26-I, Amsterdam-Z.

- 4 - 1 Alle gegevens gevraagd betreffende het geslacht Walpot. Ook adressen van dragers van dezen naam ontving gaarne: **Drs. Th. G. A. Bos, Bronckhorststr. 44, A'dam-Z.**

- 5 - 1 Wie kan mij verder helpen met gegevens van Frans Adolph Bo (o) nekamp en zijn voorouders? Mij is alleen bekend, dat hij 19 November 1758 te Gorinchem huwde met Digna Vermeulen.

Ir. F. A. Nelemans, Stadionweg 204, A'dam-Z.

